

Raadsstuk

Onderwerp: kredietaanvraag herstellen buitenrustbruggen

BBV nr: 2016/37416

1. Inleiding

De buitenrustbruggen zijn in 1935 en 1964 aangelegd. De bruggen zijn volgens het Haarlems Verkeer En Vervoerplan een belangrijke schakel in de oost-west verbinding, zowel op lokaal als regionaal niveau. Het Spaarne is een doorgaande vaarweg voor beroepsvaart en onderdeel van de staande mastroute.

In 2013 bleek, door maandelijkse inspectie, dat het einde van de levensduur van de bruggen in zicht kwam. Het college heeft hierop een aantal varianten voor herstel van de bruggen voorgelegd aan de raad. De raad heeft op 23 oktober 2014 aangegeven dat het volledig herstellen van de bruggen de voorkeur geniet. Daarop is de gemeente gestart met de aanbesteding van een projectmanagement organisatie voor de begeleiding van de aanbesteding van het groot onderhoud.

In 2015 is het aantal storingen aan de brug toegenomen. In september 2015 is de brug twee dagen buiten bedrijf geweest in verband met een storing aan een borgpin. De verwachting is dat het aantal storingen en noodherstelwerkzaamheden zal toenemen als de brug niet tijdig wordt hersteld.

In 2013 en 2014 is een kostenraming aan de raad gepresenteerd voor de herstelwerkzaamheden. De gemeenteraad heeft het college recent gevraagd om de kosten voor het project te actualiseren en met een volledig dekkingsvoorstel te komen. Na de actualisatie van de kosten blijkt dat het budget dat opgenomen is in het IP WZ.05 ontoereikend is. De reden hiervoor is dat bepaalde bouwkosten nu pas inzichtelijk zijn door verdere detaillering van het ontwerp. Daarnaast zijn nu ook object gebonden en object overstijgende risico's en een realistischer inschatting van proceskosten opgenomen. Bij eerdere processen is gebleken dat het verstandig is om deze kosten op te nemen. Middels deze nota vraagt het college de raad aanvullend krediet te verstrekken om het werk te kunnen aanbesteden.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De voorlopig opgelegde geheimhouding ex artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet op de bij dit besluit behorende Bijlagen (Bijlage I en Bijlage II en Bijlage III) te bekrachtigen op basis van artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur, tot na de oplevering van het project.
2. Voor het herstellen van de buitenrustbruggen een krediet beschikbaar te stellen van € 7.234.837,-

3. Beoogd resultaat

Na het verlenen van het krediet zullen de buitenrustbruggen worden hersteld.

4. Argumenten

1. het voorstel past in het ingezet beleid.

Het voorstel past binnen programma 5.1. Openbare Ruimte en Mobiliteit

2. staat van onderhoud

De buitenrustbruggen zijn twee bruggen over het Spaarne. De bruggen bestaan uit verschillende onderdelen. Per onderdeel is gekeken wat de staat van onderhoud en restlevensduur is. Geconcludeerd kan worden dat de beweegbare delen van de bruggen het einde van hun levensduur zo goed als hebben bereikt. Op basis van deze analyse is een varianten studie opgesteld. Op basis van deze varianten studie hebben wij gekozen om de brug te herstellen volgens een vervangingsvariant, waarmee de bestaande fundering en onderbouw worden onderhouden zodat een restlevensduur van 30 jaar wordt aangetoond. De beweegbare onderdelen van de bruggen worden vervangen waarbij de staalconstructie een ontwerplevensduur van 100 jaar en het bewegingswerk een ontwerplevensduur van 50 jaar krijgen.

3. bereikbaarheid van de stad

Door het herstellen van de Buitenrustbruggen wordt de bereikbaarheid van de stad voor een lange periode gegarandeerd. De Buitenrustbruggen zijn een belangrijke verkeersader voor zowel autoverkeer, openbaar vervoer als (beroeps) scheepvaart. Het toenemend aantal storingen aan de brug is een risico voor de bereikbaarheid van de stad, onder andere voor hulpdiensten.

4. Risicobepaling

Voor het beheersen van de risico's is een budget bepaald. Dit budget is onderdeel van de krediet aanvraag, zodat er middelen beschikbaar zijn en direct kan worden gehandeld als een risico zich voordoet. Als zich geen risico's voordoen of het risico budget slechts deels benut wordt, dan vloeit het restant van het risico budget terug.

Gedurende het proces zal er apart gerapporteerd worden over de risico's.

5. Geheimhouding

De geheimhouding ex artikel 25 Gemeentewet op de bij dit besluit behorende Bijlagen (Bijlage I en Bijlage II en Bijlage III) is door het college opgelegd op basis van artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur. De raadsnota en Bijlage I en bijlage II bevatten financiële informatie die de aanbesteding van het project nadelig kan beïnvloeden. Door openbaarmaking van de bij de raadsnota behorende bijlagen (Bijlage I, Bijlage II en Bijlage III) is het risico dat marktpartijen voorinformatie vinden, waarop zij hun eventuele bieding kunnen baseren. Dit raakt de financiële belangen van de gemeente Haarlem. De bijlagen worden openbaar na oplevering van het project.

5. Risico's en kanttekeningen

Witteveen+Bos heeft bij aanvang van het project een risicosessie gehouden waarbij alle aan het project gerelateerde risico's zijn benoemd. Hierbij zijn direct aan het project gerelateerde risico's (object gebonden risico's) en object overstijgende risico's benoemd. Voor alle benoemde risico's zijn beheersmaatregelen benoemd. Naarmate het proces vordert, komt er meer zicht op de beheersing van de risico's waardoor deze kunnen bijgesteld of zelfs helemaal vervallen.

Object gebonden risico's

Dit zijn risico's die ontstaan door onzekerheden die het ontwerp met zich meebrengt. Het is binnen de SSK rekensystematiek, gebruikelijk om 10% van de bouwkosten hiervoor te

reserveren in het budget. In de kostenraming zijn deze opgenomen in de indirecte bouwkosten.

Object overstijgende risico's

In het krediet is ook een post opgenomen voor object overstijgende risico's. Dit zijn risico's die niet direct te maken hebben met het ontwerp of de uitvoering van het werk. Deze risico's kunnen bijvoorbeeld voortkomen uit planologische procedures of van juridische aard zijn, bijvoorbeeld omdat wet en regelgeving gedurende de voorbereiding wijzigt. In het geval van de Buitenrustbrug zijn ook de beschikbaarheid van de brug voor verkeer of de sterkte van de aanbruggen of de bestaande fundering object overstijgende risico's; beide maken geen deel uit van de scope van het project. Naarmate het proces vordert en de risico's beter inzichtelijk en beheersbaar zijn, kan het opslagpercentage van de object overstijgende risico's verlaagd worden. De ervaring van eerdere projecten leert dat het verstandig is om vooraf de risico's en beheersmaatregelen te benoemen en hiervoor een risicovoorziening op te nemen. Mocht er zich toch een risico voordoen, dan is er dekking voor dit risico. Een aantal grote object overstijgende risico's voor het project zijn:

- Flora en fauna
- Sterkte fundering
- Schadeclaims door vertraging tijdens de uitvoering
- Onvoldoende verkeersafwikkeling tijdens de uitvoeringsperiode

De raming heeft, gelet op de beschikbare informatie, een betrouwbaarheidsinterval van 85% met een variatiecoëfficiënt van +/- 15%. Dit houdt in dat de investeringskosten 15% boven of onder de investeringsraming kunnen zijn. In de aanvraag van het krediet wordt vooralsnog uitgegaan van de bovengrens.

Financiën

In juni 2015 is het ingenieursbureau Witteveen+Bos geselecteerd door de gemeente Haarlem om het projectmanagement voor het herstel van de Buitenrustbruggen te verzorgen. In oktober 2015 hebben zij een geactualiseerde projectraming opgesteld. Deze verschilde aanzienlijk van de eerdere projectraming. Hierop heeft de gemeente Haarlem een second opinion aangevraagd op beide ramingen.

De verschillen tussen de ramingen en de resultaten van de second opinion zijn beschreven in bijlage I van dit raadsstuk.

Het krediet dat wordt aangevraagd bestaat uit verschillende onderdelen. De investeringskosten, risico-opslag en proceskosten. De geraamde bedragen voor de verschillende onderdelen zijn opgenomen in bijlage 3 bij deze nota.

Investeringskosten

De investeringskosten bestaan uit directe bouwkosten, indirecte bouwkosten en bijkomende kosten. Het verschil tussen de huidige en voorgaande investeringsramingen ontstaat door verschil in hoeveelheden en uitgangspunten bij de directe bouwkosten. In de fase waarin het project zich in 2014 bevond, was de scope van het project nog niet dusdanig verfijnd dat deze posten inzichtelijk waren.

Risico-opslagen

De risico-opslagen bestaan uit twee onderdelen: object overstijgende risico's en het betrouwbaarheidsinterval van de raming.

Object overstijgende risico's

In de raming, behorend bij het raadsstuk Herstellen Buitenrustbruggen (2013/375078) is geen risicodossier opgesteld en is ook geen rekening gehouden met object overstijgende risico's. Uit eerdere projecten (Waarderhaven) blijkt dat het verstandig is om voor object overstijgende risico's een budget te reserveren.

Betrouwbaarheidsinterval van de raming

De raming die momenteel gehanteerd wordt heeft, gezien, de fase waarin het project zich bevindt, een betrouwbaarheidsinterval van 85%. Dit betekent dat de werkelijke kosten 15% hoger of lager kunnen uitvallen. Vooralsnog gaan wij uit van de bovengrens.

Proceskosten

In de raming van Iv-infra is een bedrag van € 112.031,- opgenomen voor het projectmanagement van de gemeente Haarlem (interne kosten). In de raming van W+B en Kontek is geen bedrag opgenomen voor het interne projectmanagement van de Gemeente Haarlem.

Dekking

In het IP WZ.05 is in totaal € 4.600.000,- opgenomen, waarvan:

- € 250.000,- voorbereidingskrediet
- € 4.350.000,- uitvoeringskrediet

Het IP WZ.05 biedt onvoldoende dekking voor uitvoering van het project. Het voorstel is om de dekking voor het project binnen het IP op te lossen, door een actualisatie van het IP. Bij de actualisatie van het IP zal aangegeven worden welke projecten vertragen zodat ruimte ontstaat om het herstel van de Buitenrustbruggen in 2016 en 2017 te financieren.

Vergelijking tussen onderzochte varianten

In het onderzoek van Iv-Infra naar de varianten voor het herstellen van de buitenrust bruggen, zijn 3 varianten onderzocht; (1) herstel variant met nieuwe vallen, (2) herstel variant met volledig nieuwe ophaal bruggen en (3) een volledige vervanging van de brug. In de actualisatie van de kostenraming is alleen de, door de gemeenteraad uitgesproken, voorkeursvariant onderzocht. De geactualiseerde kostenraming is hoger dan de Iv-Infra raming van de variant waarbij de bruggen volledig zouden worden vervangen. Aan de hand van dit resultaat is ook de kostenraming voor het volledig vervangen van de brug onderzocht.

De geactualiseerde raming voor het volledig vervangen van de Buitenrustbruggen bedraagt € 8.365.000,-. Dit is ruim een miljoen euro meer dan de onderzochte voorkeursvariant. Bij het volledig vervangen van de bruggen treden ook nieuwe risico's en omgevingshinder op, zoals:

- vertraging van minimaal een jaar door wijzigen van project uitgangspunten
- toename van noodherstelkosten door vertraging van de uitvoering
- verleggen van kabels en leidingen in verband met noodzakelijke heiwerkzaamheden
- meer omgevingshinder door heiwerkzaamheden en sloopwerkzaamheden

- de stad zal minder goed bereikbaar zijn door langere stremming van de brug tijdens de realisatie.

Vanwege de genoemde vertraging, technische risico's en de verwachte toename van de omgevingshinder, stelt het college voor om vast te houden aan de eerder gekozen voorkeursvariant; het herstellen met volledig nieuwe ophaalbruggen.

6. Uitvoering

Communicatie

De communicatie over het project wordt verzorgd door het projectbureau Witteveen+Bos en is opgenomen in het communicatieplan. De Gemeente Haarlem is vanuit gebiedscommunicatie betrokken bij het communicatieplan en adviseert over informatiebijeenkomsten en nieuwsbrieven. De gemeente beoordeelt de voorstellen van aannemers in de aanbesteding ook op communicatieve kwaliteit. In geval van politiek gevoelige issues tijdens de uitvoering is de gemeente in de lead.

Aangezien de Buitenrustbruggen een belangrijke verkeersader zijn in de stad, moet er tijdig en volledig worden gecommuniceerd. De communicatiemiddelen die zullen worden ingezet zijn: website en nieuwsbrieven, bilaterale gesprekken met stakeholders (waaronder overheden, vervoerders, belangenverenigingen, wijkraden), participatiebijeenkomsten, raadscommissies en persberichten.

De gesprekken met de stakeholders zijn gestart in september 2015. Bij het selecteren van de stakeholders is verder gekeken dan de directe omgeving. De verwachting is dat er ook extra druk zal komen op het centrum van Haarlem. Daarom zijn ook ondernemers in het centrum benaderd via MKB Haarlem, Centrum Management Groep en Kon. Horeca afd. Haarlem. Op 7 oktober 2015 heeft een participatiebijeenkomst plaatsgevonden. De focus van deze avond lag vooral op de bereikbaarheid en mogelijke overlast tijdens de uitvoering. Op 7 oktober zijn ook de website, facebookpagina en Twitteraccount over de buitenrustbruggen *live* gegaan.

De betrokken stakeholders hebben tijdens de gesprekken en de participatieavond aangegeven het prettig te vinden dat de communicatie over het project zo vroeg is gestart.

Uitvoering

In de maanden juni- november 2015 zijn de voorbereidingen voor de Europese aanbesteding van het project gestart. Witteveen+Bos hebben aan de hand van een stakeholder analyse het programma van eisen aangescherpt. Bij de stakeholderanalyse zijn veel partijen geraadpleegd, zodat het programma van eisen zo compleet mogelijk is. Hierbij is input gevraagd aan de gemeente, de havendienst, Schuttevaer, brancheorganisatie chartervaart, Connexxion, ANWB, Fietsersbond, Rover, MKB Haarlem, Kon. Horeca, Centrum Management Groep, maar ook de wijkraden.

In december heeft een eerste selectie plaatsgevonden. Van de 11 inschrijvers zijn door middel van loting 5 partijen geselecteerd voor de volgende fase. De gunningsbeslissing staat momenteel gepland op 21 maart 2016. De gunning kan onder voorbehoud van het beschikbaar krijgen van het krediet.

De start van de uitvoering is voorzien in september 2016. Momenteel wordt ervan uitgegaan dat er tijdens de uitvoering altijd één brug beschikbaar blijft voor verkeer. Hierbij is het natuurlijk wel mogelijk dat op korte momenten de beide bruggen gestremd zijn, bijvoorbeeld bij het inhijzen van een brugdek. Dit zal altijd plaatsvinden op een tijdstip met lage

verkeersbelasting. De exacte uitvoeringsplanning hangt af van de uiteindelijk geselecteerde aannemer.

Vanuit het EP bruggen is voor 2016 een krediet voor noodherstel beschikbaar. Hiermee kunnen, totdat de bruggen vervangen zijn, noodherstelreparaties worden uitgevoerd.

7. Bijlagen

Bijlage I: notitie resultaten Kostenraming Buitenrustbruggen

Bijlage II: Second opinion bouw- en investeringskosten , KONTEK

Bijlage III: gespecificeerde kostenraming herstelvariant buitenrustbruggen

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De voorlopig opgelegde geheimhouding ex artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet op de bij dit besluit behorende Bijlagen (Bijlage I en Bijlage II en Bijlage III) te bekrachtigen op basis van artikel 10, tweede lid aanhef en onder b van de Wet openbaarheid van bestuur, tot na de oplevering van het project.
2. Voor het herstellen van de buitenrustbruggen een krediet beschikbaar te stellen van € 7.234.837,-.

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter